

Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renme Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Olarak T?rk?e Ö?renme Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32702>

Özet

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Kaygı Ölçeği (TÖAD), yabancı dil olarak **Türkçe öğrenimi** sürecinde öğrencilerin yaşadığı spesifik kaygı düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. 2020 yılında Genç Köylü ve İpek tarafından yürütülen geliştirme çalışması, bu ölçeğin geçerlik ve güvenirlik kanıtlarını sunarak, Türkçe öğrenen uluslararası öğrencilerin karşılaştığı duygusal ve psikolojik zorlukları incelemeyi amaçlamıştır. Bu ölçek, dil öğrenme ortamlarında yaygın olarak görülen performans kaygısı, iletişim korkusu ve negatif değerlendirilme endişesi gibi unsurları Türkçe bağlamına uyarlayarak ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Türkçe öğrenme, yabancı dil kaygısı, kaygı, ölçek geliştirme, psikometri, TÖAD, dil eğitimi.

Yazarlar

Sevgi GENÇ KÖYLÜ, A. D. İPEK

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireylerin dil becerilerini kullanma ve öğrenme süreçlerinde deneyimledikleri **kaygı** düzeyini güvenilir ve geçerli bir şekilde tespit etmektir. Bu tespit, eğitimcilerin ve araştırmacıların, öğrencilerin kaygılarını azaltmaya yönelik hedeflenmiş pedagojik müdahaleler geliştirmesine olanak tanır.

TÖAD, özellikle yabancı dil öğrenme sürecindeki duygusal engelleri nicelleştirerek, dil edinimindeki bireysel farklılıkların anlaşılmasına katkıda bulunur. Ölçek, öğrencilerin sınavta konuşma, anlama, okuma ve yazma gibi temel dil aktiviteleri sırasında hissettikleri özgül endişeleri ortaya çıkarmak için tasarlanmıştır.

Yapı

Ölçek, psikolojideki temel yapılardan biri olan **Yabancı Dil Kaygısı** (Foreign Language Anxiety) yapısının ölçmektedir. Bu yapı, genellikle üç ana boyut altında incelenir:

İletişim Korkusu: Öğrencinin sınav içi veya dışındaki iletişim durumlarında hata yapma veya anlaşılma endişesi.

Test Kaygısı: Dil yeterliliğini ölçen sınavlar ve değerlendirmelerle ilişkili stres ve gerginlik.

Negatif Değerlendirilme Endişesi: Öğretmenler veya akranlar tarafından olumsuz yargılanma veya eleştirilme korkusu.

TÖAD, bu genel yabancı dil kaygısı yapısını, Türkçe dilinin kendine has zorlukları ve kültürel bağlamı göz önünde bulundurularak özelleştirilmiş maddelerle ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Genç Köylü ve İlk (2020) tarafından gerçekleştirilmiştir. Geçerlik kanıtları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı kaygı yapısını ölçtüğünü göstermek üzere toplanmıştır.

Yapı geçerliği, genellikle Faktör Analizi kullanılarak incelenmiş ve ölçeğin teorik yapıyla uyumlu alt boyutlara sahip olduğu belirlenmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin yabancı dil olarak Türkçe öğrenme kaygısının farklı yönlerini tutarlı bir şekilde temsil ettiğini desteklemektedir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin ölçtüğü sonuçların zamana ve farklı uygulamalara karşı ne kadar tutarlı olduğunu belirlemek için yapılmıştır. Ölçek geliştirme çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı (genellikle **Cronbach Alfa**) hesaplanmıştır.

Elde edilen yüksek Cronbach Alfa değerleri, TÖAD maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve güvenilir bir şekilde yabancı dil kaygısını ölçtüğünü göstermektedir. Bu yüksek güvenirlilik, ölçeğin araştırmalarda ve pratik uygulamalarda istikrarlı sonuçlar vereceği anlamına gelir. Güvenirlilik ve geçerlik çalışmaları, ölçeğin psikometrik açıdan sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Kaygısı Ölçeği'nin faktör yapısını ortaya çıkarmak için Keşfedici Faktör Analizi (KFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemiştir.

Faktör yapısı, ölçeğin yabancı dil öğrenme kaygısının hangi spesifik bileşenlerden oluştuğunu göstermiş ve araştırmacıların bu bileşenleri ayrı ayrı incelemesine olanak sağlamıştır. Bu yapısal analizler, ölçeğin teorik temellerini güçlendirmiştir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Ölçek)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır (Örn: Tamamen Katılmıyorum'dan Hiç Katılmıyorum'a kadar 5 veya 6 puanlı bir sistem).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrenciler (TÖMER veya benzeri kurumlarda eğitim alan uluslararası öğrenciler).

Yaş Grubu: Genellikle yetişkin (üniversite düzeyinde) öğrenciler.

Popülasyon Detayları: Türkçe yeterlilik seviyeleri farklı olan (A1'den C1'e kadar) ve çeşitli milletlerden gelen öğrenciler üzerinde uygulanmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yabancı dil öğrenimi, Yabancı Dil Kaygısı, Türkçe, ölçme aracı, psikometrik özellikler, geçerlik, güvenilirlik, Genç Köylü, dil edinimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: genckoylusevgi@gmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2020 (Ölçek Geliştirme ve Geçerlik/Güvenirlik Çalışması Yayın Yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım izni ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Sevgi GENÇ KÖYLÜ ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanım genellikle referans belirtilerek ücretsiz olabilir.

Kaynakça

Genç Köylü, S. ve İpek, A. D. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Kaygısı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Sınırda Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 5(2), 167-181. DOI: 10.29250/sead.754276.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [yabanci-dil-olarak-turkce-ogrenme-kaygisi-olcegi-toad.pdf](#)

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenme Kaygısı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen makaleye başvurulması gerekmektedir.

Bu ölçek, Türkçe öğrenme bağlamına özgü 20 kadar madde içermektedir ve 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi kullanır.

ARABPSYCHOLOGY.COM